

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 21P/170/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5123234479
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Sýkorová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2023:5123234479.2

Uznesenie

Okresný súd Žilina vo veci starostlivosti o maloleté dieťa:

A. B., nar. XX.XX.XXXX,

trvale bytom C. D. XXX/XX, v zast. kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matka E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/XX, a otec B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. E. A. XXX, v konaní o návrhu navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, so sídlom Matičné námestie 1617, Čadca, na nariadenie ústavnej starostlivosti, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

Súd ukladá matke maloletej: E. B., nar. XX.XX.XXXX, povinnosť odovzdať maloletú: A. B., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, so sídlom S. A. XX, F., IČO: 00163333.

Neodkladné opatrenie trvá najdlhšie šesť mesiacov od odovzdania maloletého dieťaťa do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, so sídlom S. A. XX, F., IČO: 00163333.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca (ďalej len „ÚPSVaR“) doručil Okresnému súdu Žilina dňa 25.08.2023, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odovzdaním maloletej A. B. do starostlivosti zariadenia, ktorým žiadal, aby súd uložil matke maloletej povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, so sídlom S. A. XX, F..

2. Podanie návrhu ÚPSVaR odôvodnil tým, že A. B., nar. XX.XX.XXXX pochádza z manželstva matky E. B., nar. XX.XX.XXXX a otca B. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti a nepodieľajú sa spoločne na výchove svojich detí. Manželstvo bolo rozvedené Okresným súdom Čadca č. k. 12P/8/2015-55 zo dňa 09.06.2016. Maloletá a jej sestra boli zverené do osobnej starostlivosti matky s povinnosťou otca prispievať na výživné. Matka žije spolu s dcérami v trojizbovom byte. Problémy s maloletou boli hlásené prvýkrát zo strany matky, ktorá sa dňa 31.08.2020 dostavila na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „OSPODSK“), kde uviedla, že má s dcérou výchovné problémy. Maloletá matku nerešpektuje, prišla domov pod vplyvom alkoholu, nedodríava stanovené príchody domov. OSPODSK vykonáva pravidelné šetrenia v domácnosti maloletej, rodine bolo vydané odporúčanie na vykonávanie opatrení v Centre pre deti a rodiny Bytča (ďalej len „CDR“). V priebežnom hodnotení vykonávaných opatrení ambulantnou alebo terénnou formou v rodine je uvedené, že problémy v rodine vnímajú predovšetkým v komunikácií, kedy matka uvádza, že je už unavená a niekedy naozaj nepremýšľa a povie, čo nemá. V rodine chýba vzájomná dôvera medzi matkou a maloletou. V záverečnej správe CDR Bytča je uvedené, že vzhľadom na neustále konflikty a narušené vzťahy v domácnosti sa javí, že pobyt maloletej A. v zariadení môže prospieť jej psychickému

a sociálnemu vývinu. Ciele opatrenia sa nepodarilo naplniť, nenastalo žiadne zlepšenie, vzhľadom na výrazne narušené vzťahy medzi členmi rodiny. V období od 15.08.2022 do 25.11.2022 bola maloletá umiestnená v Diagnostickom centre Ružomberok na dobrovoľný diagnostický pobyt na žiadosť matky pre problémy v domácom aj školskom prostredí, nerešpektovanie autorít, drzé správanie, verbálnu aj fyzickú agresivitu, výstrednému obliekaniu sa, útekmi z domu, túlaniu sa, stretávaním sa s nevhodnou partiou kamarátov, užívanie návykových látok a záškoláctvu. Po návrate maloletej sa situácia v rodine stabilizovala. Dňa 09.08.2023 počas šetrenia pomerov v rodine matka uviedla, že dcéru doma nezvláda a žiada OSPODSK o pomoc pri umiestnení maloletej do režimového zariadenia. Podľa slov matky ju dcéra dvakrát napadla, pretože jej matka nechcela dať peniaze, matka privolala hliadku Obvodného oddelenia policajného zboru Turzovka.

Matka uviedla, že má obavy o svoju maloletú dcéru A. z dôvodu nerešpektovania dohodnutých pravidiel, opúšťania domácnosti bez povolenia matky, túlaniu sa po nociach. Matka nie je známe ani miesto, kde sa zdržiava, ani nepozná osoby, s ktorými sa maloletá stýka. Z týchto dôvodov matka žiada o pomoc pri umiestnení maloletej A. do zariadenia, pretože sama nie je schopná zabezpečiť starostlivosť o dieťa tak, aby maloletá neohrozila svoj zdravý mravný a sociálny vývin nevhodným správaním. Matka má obavy z ďalších útekov svojej maloletej dcéry. Maloletá ju vôbec nerešpektuje, vulgárne jej nadáva, ignoruje ju, opakovane ju fyzicky napadá.

ÚPSVaR vykonal v rodine maloletého dieťaťa pred podaním návrhu nasledovné opatrenia:

- opakované šetrenia pomerov v rodine, pravidelné, intenzívne sledovanie úrovne starostlivosti matky o maloleté deti,
- vykonaný pohovor s mladistvou A. B.,
- vykonávanie ambulantnej a terénnej sociálnej práce prostredníctvom G. H. na základe odporúčania ÚPSVaR a dohody s matkou,
- umiestnenie dieťaťa v Diagnostickom centre Ružomberok od 15.08.2022 do 25.11.2022 - dobrovoľný pobyt,
- opakované poskytnutie sociálneho poradenstva,
- zabezpečenie odborného vyšetrenia u pedopsychiatricky B. B. I.,
- požiadanie Reedukačného centra Čerenčany o umiestnenie maloletej do RC.

K návrhu ÚPSVaR pripojil :

1. Úradné záznamy ÚPSVaR zo dňa 01.08.2022, 22.02.2023, 27.02.2023, 31.05.2023, 15.06.2023, 16.08.2023, 19.06.2023, 01.08.2023, 09.08.2023
2. Záznám o podaní oznámenia OO PZ Turzovka zo dňa 02.08.2023, 11.08.2023 a 12.08.2023
3. Správa CDR Bytča zo dňa 09.08.2022
4. Správa z pobytu maloletej v Diagnostickom centre Ružomberok zo dňa 25.11.2022
5. Lekárske správy z pedopsychiatrickej ambulancie B. B. I. zo dňa 21.04.2023, 23.06.2023 a 16.08.2023
6. Súhlas Reedukačného centra v Čerenčanoch s umiestnením maloletej

3. Podľa § 24 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CMP“), konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

4. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

5. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

6. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

7. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

8. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

9. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 325 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä:

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Civilný mimosporový poriadok, ako špeciálny právny predpis (lex specialis), obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (§ 360 a nasl. CMP): vo veciach ochrany maloletého (§ 365 CMP), vo veciach výživného (§ 366 CMP), vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého (§ 367 CMP - úprava nariadenia odovzdania dieťaťa osobe, ktorá má maloletého pri sebe do starostlivosti osobe určenej súdom) a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých (§ 368 CMP). Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina podal na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podľa obsahu vyhodnotený ako návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 367 CMP.

17. Zo záveru správy Diagnostického centra Ružomberok zo dňa 25.11.2022 vyplýva, že aktuálne intelektové schopnosti maloletej sa nachádzajú v strednom pásme priemeru. Osobnosť je pubescentná, disharmonická, vo vývine, smerovaná k extroverzii. Emocionalita je nezrelá, s častými výkyvmi nálad. Morálny a mravný vývin zaostáva za chronologickým vekom maloletej. Pri konfrontácii často prechádza do pozície obete, snaží sa vyhnúť zodpovednosti, je pre ňu ťažké priznať si svoj podiel viny, využíva klamstvo, vinu externalizuje a svoje správanie bagatelizuje. V snahe získať svoj cieľ využíva akékoľvek prostriedky na dosiahnutie cieľa. Má manipulatívne tendencie, snaží sa ukázať v lepšom svetle a ovplyvňovať okolie vo svoj prospech. Ťažšie nadväzuje a udržiava primerané interpersonálne kontakty, má oslabený koncept socializácie. Interpersonálne vzťahy sú povrchné, bez patričnej hĺbky a vzájomnej reciprocity. V prípade opätovného zlyhania, resp. ťažkostí s usmerňovaním jej správania odporúčame zväziť jej aktuálne problémy, ktoré má v domácom prostredí a umiestnenie maloletej v reedukačnom alebo resocializačnom centre.

18. Z úradného záznamu ÚPSVaR zo dňa 09.08.2023 vyplýva, že matka dcéru doma nezvláda a žiada OSPODSK o pomoc pri umiestnení maloletej do režimového zariadenia a žiada o pomoc pri umiestnení maloletej A. do režimového zariadenia. Podľa slov matky ju dcéra dvakrát napadla, pretože jej matka nechcela dať peniaze, matka privolala hliadku Obvodného oddelenia policajného zboru Turzovka, čo preukazuje aj záznamom o podaní oznámenia o priestupku zo dňa 02.08.2023. Matka ďalej uviedla, že dcéra sa javí pod vplyvom omamných látok.

19. Z úradného záznamu ÚPSVaR zo dňa 16.08.2023 vyplýva, že matka počas rozhovoru uviedla, že dcéru nezvláda, žiada OSPODSK o pomoc pri umiestnení do reedukačného centra. Dcéra je pravidelne vulgárne nadáva, berie jej peniaze a opakovane ju viackrát fyzicky napadla, načo matka opakovane musela privolať hliadku Obvodného oddelenia policajného zboru Turzovka, čo preukazuje aj záznamom o podaní oznámenia o priestupku zo dňa 11.08.2023 a 12.08.2023. Dcéra sa podľa vyjadrenia matky pravidelne túla po nociach, celú noc nie je doma a domov sa vracia často krátko ráno pod vplyvom alkoholu.

20. Po preskúmaní podaného návrhu a vyššie pripojených listinných dôkazov dospel súd k záveru, že v predmetnom prípade je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťa. V rodine maloletej bolo vykonaných viacero intervencií zo strany orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ako aj zo strany Centra pre deti a rodiny Bytča. Intervencie boli z dôvodu problémového správania sa maloletej A., ktorá bola umiestnená na dobrovoľnom pobyte, so súhlasom matky, v Diagnostickom centre Ružomberok pre problémy v domácom aj školskom prostredí, nerešpektovanie autorít, drzé správanie, verbálnu aj fyzickú agresivitu, výstrednému obliekaniu sa, útekmi z domu, túlaním sa, stretávaním sa s nevhodnou partiou kamarátov, užívaníu návykových látok a záškoláctvu. Po návrate maloletej z centra sa situácia dočasne stabilizovala. Dňa 27.02.2023 matka telefonicky kontaktovala OSPODSK, že nezvláda ponížovanie a urážky dcéry, ktorá jej neustále vulgárne nadáva. Počas ďalších intervencií OSPODSK matka uvádza, že maloletú doma nezvláda, dcéra ju viac krát napadla, načo matka opakovane musela privolať hliadku Obvodného oddelenia policajného zboru Turzovka. Maloletá jej berie peniaze, túla sa po nociach, často sa vracia domov ráno pod vplyvom alkoholu. Napriek prijatým opatreniam nedošlo k zlepšeniu, ba naopak, problémy sa stupňujú. Maloletá je podľa správy diagnostického centra a pedopsychiatričky ľahko emočne nezrelá s častými výkyvmi nálad, má sklony k fabuláciám. Užíva alkohol, nikotín, marihuanu, má poruchy sociálneho správania so zachovaním sociálnych väzieb, je agresívna. Vzhľadom na uvedené má súd zato, že ponechanie dieťaťa v domácom prostredí nie je v jeho najlepšom záujme. Maloletá potrebuje odbornú pomoc a starostlivosť, v rámci ktorej jej bude nastavený riadny režim a dohľad, tak aby nedošlo k spustnutiu maloletej a opätovnému závažnému spôsobu života, a preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu vo výroku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Žilina. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisovú značku,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 CSP)

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. (§ 125 ods. 3 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 CSP)

Odvolať možno aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 1, 2 CMP)

V prípade rozhodnutia súdu (alebo výroku rozhodnutia), ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa (najmä zverenie, styk, zastupovanie, správa majetku) alebo iná, ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, môže osoba oprávnená z tohto rozhodnutia domáhať sa výkonu práv a povinností upravených vo vykonateľnom rozhodnutí súdu, a to návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (§ 367 ods. 3 CMP)